

บทที่ 4 ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียน

การศึกษาเรื่องแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาโรงเรียนพระปริยัติธรรม ในภาคใต้ ผู้วิจัยได้คัดเลือกโรงเรียนโดยการสุ่มอย่างง่าย จึงได้โรงเรียนมา 2 แห่ง คือ โรงเรียน ก. และโรงเรียน ข.

1. ข้อมูลพื้นฐาน

1.1 ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียน ก.

โรงเรียน ก. เป็นโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ที่ตั้งอยู่ในวัดแห่งหนึ่งในเขตชุมชนเมือง ซึ่งในเขตเทศบาลที่โรงเรียนตั้งอยู่มีวัดด้วยกันหลาย ซึ่งแต่ละวัดก็จะมีขนาดที่แตกต่างกันไป บางวัดก็มีขนาดใหญ่ บางวัดก็มีขนาดเล็ก และบางวัดก็เป็นวัดหลวง พื้นที่โดยรอบโรงเรียนจะมีลักษณะเป็นชุมชนแออัด ประชาชนส่วนใหญ่ที่อาศัยอยู่รอบ ๆ โรงเรียนจะเป็นกลุ่มคนที่อพยพมาจากจังหวัดต่าง ๆ ภูมิภาคต่าง ๆ ซึ่งส่วนใหญ่เข้ามาเพื่อหางานทำ จึงทำให้กลุ่มคนกลุ่มนี้ไม่ค่อยเข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียนและวัดมากนัก แต่จะมีกลุ่มคนบางส่วนที่เข้ามามีส่วนร่วม แต่จะเข้ามามีส่วนร่วมกับวัดมากกว่าโรงเรียน

ประวัติความเป็นมา

ในระยะแรกโรงเรียน ก. ได้จัดการศึกษาแผนกธรรมอย่างเดียว ต่อมาก็ได้เพิ่มแผนกบาลีขึ้น ต่อมาอดีตเจ้าอาวาสเห็นว่าการศึกษาแผนกบาลีและนักธรรมอย่างเดียวนั้นไม่เหมาะสมสำหรับพระที่จะไปเผยแผ่ศาสนากับชาวบ้าน เพราะการใช้คำพูด การใช้ภาษา ไม่เข้าถึงชุมชน และเห็นว่าถ้าเรียนแต่แผนกนักธรรม บาลีอย่างเดียวจะไม่สามารถประยุกต์เข้ากับเหตุการณ์ การเปลี่ยนแปลงของโลกได้ จึงได้มีแนวคิดว่าจะตั้งการศึกษาแบบผู้ใหญ่ขึ้นสำหรับพระภิกษุและสามเณรที่บวชแล้วเท่านั้น โดยมีการเชิญอาจารย์จากโรงเรียนต่าง ๆ มาช่วยสอน ซึ่งต่อมาการศึกษาแบบนี้ก็หมดไปเพราะรับเฉพาะภิกษุและสามเณรเท่านั้น เจ้าอาวาสจึงมีแนวคิดใหม่ว่าจะจัดการศึกษาของพระสงฆ์และสามเณรแบบผสม ระหว่างทางโลกและทางธรรม จึงได้จัดตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญขึ้น โดยได้รับความช่วยเหลือจากประชาชนเป็นอย่างดี เช่น การสร้างอาคารเรียนก็ได้งบประมาณจากการบริจาคของชาวบ้านทั้งหมด นอกจากนี้เจ้าอาวาสได้ไปขอความช่วยเหลือจากชุมชนในการจัดตั้งมูลนิธิ ซึ่งก็มีผู้ใจบุญให้ความช่วยเหลือให้เงินมาจัดตั้งมูลนิธิเพื่อการศึกษาของพระภิกษุและสามเณร

การบริหารจัดการ

เนื่องจากโรงเรียน ก. เป็นโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาที่ตั้งอยู่ในวัด และผู้ที่ถือใบอนุญาตจัดตั้งโรงเรียนคือ เจ้าอาวาสของวัด ดังนั้นเจ้าอาวาสจึงมีตำแหน่งเป็นผู้จัดการโรงเรียน มีอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจในงานทุกเรื่องของโรงเรียน นอกจากนี้ก็มีบุคลากรด้านงานบริหารโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย

- **ผู้อำนวยการโรงเรียน** ซึ่งปัจจุบันผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน คือรองเจ้าอาวาส

- **ผู้ช่วยฝ่ายการปกครอง** ซึ่งประกอบด้วย งานฝ่ายปกครอง งานระดับชั้น งานอาจารย์ที่ปรึกษา งานครูเวรประจำวัน งานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งผู้ที่รับผิดชอบเป็นครูฆราวาสที่สอนที่นี้มาเป็นเวลานาน

- **ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ** ซึ่งประกอบด้วยงานพัฒนาฝ่ายการเรียนการสอน งานหมวดวิชา งานวัดผลประเมินผล งานคอมพิวเตอร์ งานห้องสมุด ซึ่งผู้ที่ดูแลส่วนนี้เป็นหลักคือ พระอาจารย์ที่อยู่ที่วัดแห่งนี้มาเป็นเวลานาน และเคยเป็นรองเจ้าอาวาสองค์ก่อน

- **ผู้ช่วยฝ่ายธุรการ** ซึ่งประกอบด้วย งานธุรการ งานสารบัญ งานบุคลากร งานบัญชีการเงิน งานทะเบียน ซึ่งงานที่เกี่ยวกับการเงินส่วนใหญ่จะเป็นงานของเจ้าอาวาสวัด

ช่วงเวลาเรียน

โรงเรียน ก. เปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 ช่วงเวลาเรียนตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันศุกร์ เวลา 12.30-17.00 น. ในแต่ละวันของการเรียนการสอนจะมีกิจกรรมดังนี้

- ช่วงเวลา 12.30-13.00 น. สามเณรจะเข้าไปในศาลาการเปรียญเพื่อรับฟังข่าวสารจากอาจารย์

- ช่วงเวลา 13.00-17.00 น. สามเณรจะเข้าห้องเรียนเพื่อเรียนวิชาสามัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด 8 กลุ่มสาระ

แต่ถ้าวันใดตรงกับวันพระ โรงเรียนก็จะหยุดการเรียนการสอนและจะสอนชดเชยในวันเสาร์ของสัปดาห์นั้น

ออกกลางคัน เช่น ปี 2550 มีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 40 คน แต่พอถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เหลือเพียง 33 คน เป็นต้น

อาคารสถานที่

เนื่องจากโรงเรียน ก. ตั้งอยู่ในวัด จึงทำให้การใช้พื้นที่ใช้ร่วมกับวัด โดยพื้นที่ของวัดนี้ถือว่ามีพื้นที่กว้างขวาง แต่ด้วยพื้นที่ส่วนหนึ่งให้แบ่งให้โรงเรียนพณิชยศาสตร์ข้างวัดเช่า และอีกส่วนหนึ่งให้คนในชุมชนเช่าเพื่อเป็นที่อยู่อาศัย โดยคิดค่าเช่าเป็นรายปี แต่ชาวบ้านจะจ่ายไม่เท่ากันทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขนาดของบ้านและการครองที่ดิน ซึ่งจากการการสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6 ได้กล่าวว่า “ที่อยู่นี้เป็นที่ของวัดต้องจ่ายวัดเป็นปี ปีละ 1282 บาท” ด้วยเหตุนี้จึงทำให้เหลือพื้นที่ที่ใช้สอยในวัดไม่มากนัก แต่ก็เพียงพอให้ประชาชนนั่งพักผ่อน และจอดรถในวัดได้

พื้นที่ในวัด ก. ประกอบด้วย สำนักงานเจ้าอาวาส (ผู้จัดการโรงเรียน) ฎีกองเจ้าอาวาส ที่พักนักเรียน จำนวน 4 ฎีกอง อาคารเรียน 2 หลัง โดยหลังแรกเป็นอาคารเรียน 2 ชั้น ซึ่งชั้นแรกจะเห็นห้องเรียน ห้องทะเบียน ห้องสมุด และสหกรณ์ ส่วนชั้นที่สองเป็นห้องเรียนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนอีกอาคารเรียนหนึ่ง นั้นมี 2 ชั้นเช่นกัน โดยชั้นแรกเป็นห้องเรียนนักเรียนมัธยมต้น และมีตอมพักครูอีก 1 ห้อง ส่วนชั้นที่สอง เป็นห้องอเนกประสงค์ สำหรับทำกิจกรรมของนักเรียน เช่น จัดงานวันปีใหม่ เป็นต้น

1.2 ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียน ข.

โรงเรียน ข. เป็นโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ที่ตั้งอยู่ในวัดแห่งหนึ่งในเขตชุมชนเมือง วัดแต่ละวัดมีลักษณะและขนาดที่แตกต่างกัน ซึ่งบริเวณนี้มีวัดที่เป็นวัดหลวงและมีขนาดใหญ่และสำคัญที่สุดของจังหวัดตั้งอยู่ตรงข้ามกับวัดที่โรงเรียนตั้งอยู่ โดยตามความเชื่อของคนที่นี่เชื่อว่าวัดที่อยู่รอบ ๆ วัดหลวงจะทำหน้าที่ดูแลวัดหลวง รวมถึงวัดที่โรงเรียนตั้งอยู่ก็อยู่รอบวัดหลวงจึงต้องมีหน้าที่ดูแลวัดหลวงเช่นกัน จากคำบอกเล่าของชาวบ้านได้กล่าวว่า ในสมัยโบราณเมื่อถึงวันสำคัญทางศาสนาจะมีคนจำนวนมากที่มาทำบุญที่วัดหลวงทำให้คนเหล่านี้ไม่มีที่พักจึงต้องไปพักที่วัดที่ตั้งอยู่รอบ ๆ วัดหลวง นอกจากนี้เมื่อวัดหลวงมีงานต่าง ๆ วัดต่าง ๆ ที่อยู่รอบวัดหลวงก็จะส่งพระภิกษุและสามเณรไปช่วยงานที่วัดหลวงด้วย

โรงเรียน ข. เป็นโรงเรียนขนาดกลางที่มีนักเรียนประมาณ 300 -400 คน และได้รับเลือกให้เป็นประธานกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา และได้รับรางวัลวัดที่มีรูปแบบและยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาและการเผยแพร่ศาสนาดีเด่นด้านการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาอีกด้วย

ประวัติโรงเรียน

ก่อนที่จะกลายเป็นโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญนั้น โรงเรียนได้ดำเนินการเรียนการสอนนักธรรมบาลีมาตั้งแต่ปี 2534 ต่อมาเจ้าอาวาสองค์ก่อนต้องการเปิดสอนหลักสูตรพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ด้วยแนวคิดที่ต้องการจะพัฒนาเยาวชนในชนบทที่ด้อยโอกาสให้ได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียม ดังที่ท่านกล่าวไว้ในวารสารอาทิตย์รายสัปดาห์ (2545, 52-53) ว่า "เพื่อตอบแทนบุญคุณพระศาสนาและช่วยเหลือเด็กที่อยากเรียนแล้วไม่ได้เรียน จึงไปสำรวจตามโรงเรียนต่าง ๆ ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ครูทุกคน ทุกโรงเรียนตอบเป็นเสียงเดียวกัน มีและมาด้วย...เกิดความคิดว่า ถ้าครั้งนั้นพระศาสนาไม่ให้โอกาสอาจมาคงไม่มีวันนี้ แล้วเด็กที่ขาดโอกาสในวันนั้น คงจะรอคอยโอกาสใครสักคนที่จะให้โอกาสเช่นกัน" ในปี พ.ศ. 2534 หลังจากที่เจ้าอาวาสองค์ก่อน สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกแล้ว ท่านได้เริ่มงานด้านการศึกษา สร้างโอกาสให้กับเยาวชนทันที ด้วยการจัดตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จึงได้มีการประชุมปรึกษากับคณะครูอาจารย์ที่สอนนักธรรมบาลีในขณะนั้น ถึงแนวทางที่จะพัฒนาเยาวชนในชนบท โดยเฉพาะเยาวชนจากพื้นที่ทำนา ซึ่งมีโอกาสที่จะศึกษาต่อน้อยกว่าเยาวชนกลุ่มอื่น ๆ ทั้งนี้ก็เพราะว่าเศรษฐกิจของครอบครัวไม่สามารถแบกรับภาระค่าใช้จ่ายรายวันของเยาวชนในโรงเรียนได้ เยาวชนส่วนมากจึงยังคงตกค้างอยู่ หรือได้รับการศึกษาอย่างสูงก็แค่มัธยมศึกษาตอนต้น และต้องหยุดชะงักไป ดังนั้นจึงได้จัดตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรมขึ้นมา เมื่อการจัดการเรียนการสอนผ่านไปได้ด้วยดี แต่ก็ต้องประสบกับปัญหามากมายโดยเฉพาะด้านการเงิน ในระหว่างนั้นทำให้มีผู้ใจบุญจากกรุงเทพฯ เข้ามาช่วยเหลือโดยการจัดตั้งมูลนิธิขึ้นมาเพื่อการศึกษาของพระสงฆ์และสามเณรโดยเฉพาะ ซึ่งเมื่อผู้ใจบุญได้สิ้นไป ท่านก็ได้มอบเงินและที่ดินส่วนหนึ่งให้กับวัดและโรงเรียน ซึ่งมีเงินสดประมาณ 10 ล้านบาท ทางมูลนิธินำไปฝากธนาคารและนำผลที่เป็นดอกเบี้ยมาใช้เท่านั้น

การบริหารจัดการ

เนื่องจากโรงเรียน ข. เป็นโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาที่ตั้งอยู่ในวัด และผู้ที่ถือใบอนุญาตจัดตั้งโรงเรียนคือ เจ้าอาวาสของวัด แต่เมื่อเจ้าอาวาสองค์ก่อนได้ลาสิกขาไปทำให้มีการแต่งตั้งผู้จัดการโรงเรียนคนใหม่ ส่วนเจ้าอาวาสคนปัจจุบันก็ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน และมีบุคลากรอื่น ๆ เช่น รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายต่าง ๆ คือ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายธุรการ ฝ่ายกิจกรรม การบริหารโรงเรียนเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างผู้จัดการโรงเรียน ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการฝ่ายต่าง ๆ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และมูลนิธิ

ช่วงเวลาเรียน

โรงเรียน ข. เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 6 ช่วงเวลาเรียนตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันศุกร์ เวลา 8.40 -17.30 น. แต่ถ้าวันใดตรงกับวันพระ โรงเรียนก็จะหยุดการเรียนการสอนแต่จะไปสอนชดเชยในวันเสาร์

หลักสูตรการเรียนการสอน

ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน เนื่องโรงเรียน ข. เป็นโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญดังนั้นจึงต้องเรียนทั้งทางโลกและทางธรรม โดยทางโลกโรงเรียนจะจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2542 ประกอบด้วยกลุ่มสาระ 8 กลุ่ม ซึ่งหลักสูตรนี้ต้องปรับเปลี่ยนเพื่อให้เข้ากับการศึกษาของพระสงฆ์และสามเณร นอกจากนี้วิชาทางธรรมก็ถือว่าเป็นวิชาหลักที่พระสงฆ์และสามเณรจะต้องเรียน โดยแบ่งเป็นวิชาแผนกธรรม และแผนกบาลี ซึ่งนักเรียนทุกรูปต้องเรียนแผนกธรรม ซึ่งมี 3 ระดับ คือ นักเรียนชั้นตรี นักเรียนชั้นโท และนักเรียนชั้นเอก เมื่อสอบนักเรียนชั้นเอกได้แล้ว ผู้เรียนจะต้องเรียนแผนกบาลีต่อไปซึ่งมี 9 ประโยค ผู้ที่ไม่ต้องเรียนแผนกบาลี คือ ผู้ที่สอบได้เปรียญธรรม 4 ประโยคแล้ว การจัดการเรียนการสอนจะจัดเวลาไว้ในภาคบ่าย สลับกับการเรียนวิชาสามัญ คือ ภาคเช้าเรียนวิชาสามัญ ภาคบ่ายเรียนแผนกธรรมบาลี และเย็นเรียนวิชาสามัญ นอกจากนี้ในคาบสุดท้ายของสัปดาห์โรงเรียนได้จัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยโรงเรียนได้จัดตั้งชุมนุมให้นักเรียนเลือกเรียนตามความสนใจ เช่น ชุมนุมแกะสลักไม้ศิลป์ ชุมนุมปูนปลาสเตอร์ เป็นต้น

ข้อมูลเกี่ยวกับครู

ปีการศึกษา 2550 โรงเรียน ข. มีครู อาจารย์ทั้งที่เป็นพระภิกษุสงฆ์และฆราวาสจำนวน 25 ท่าน โดยมีอาจารย์ประจำประมาณ 18 ท่าน และมีอาจารย์พิเศษ 7 ท่าน โดยผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารจระดับปริญญาโท ครูประจำ มีปริญญาตรี 17 คน และปริญญาโท 1 คน ส่วนครูอัตราจ้างจบปริญญาตรี 6 คน และปริญญาโท 1 คน ซึ่งอาจารย์พิเศษก็มีทั้งพระสงฆ์และอาจารย์ฆราวาสซึ่งอาจารย์ฆราวาสส่วนใหญ่จะเป็นประชาชนที่เห็นความสำคัญของการศึกษาของพระสงฆ์และสามเณรจึงสละเวลามาช่วยสอน

ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน

นักเรียนของโรงเรียน ข. ปัจจุบันโรงเรียนมีนักเรียนประมาณ 300-400 รูป ซึ่งระดับชั้นที่มีจำนวนนักเรียนมากที่สุดคือ มัธยมศึกษาปีที่ 1 แต่พอขึ้นระดับชั้นสูงขึ้นจำนวนนักเรียนก็จะลดลงซึ่งพอถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่ามีนักเรียนเหลือประมาณ 45 รูปเท่านั้น ทั้งนี้เนื่องจากปัญหาเด็กออกกลางคัน

อาคารและสถานที่

โรงเรียน ข. มีพื้นที่ทั้งหมด 3 ไร่ 2 งาน 69 ตารางวา ใช้ตั้งเป็นโรงเรียน 1 ไร่เท่านั้นซึ่งถือว่าพื้นที่ค่อนข้างน้อย ด้วยเหตุนี้จึงทำให้มีพื้นที่ใช้สอยน้อย อาคารเรียนจะมี 1 อาคารที่สร้างตั้งแต่แรกเริ่มตั้งโรงเรียน อาคารเรียนแห่งนี้จะมีความสูงประมาณ 5 ชั้น โดย ชั้นที่ 1 – ชั้นที่ 4 เป็นห้องเรียนจำนวน 11 ห้อง ห้องสมุด ห้องวิชาการ ห้องแนะแนว ห้องพักรู เป็นต้น ส่วนชั้นที่ 5 จะเป็นที่จำวัดของสามเณร

2. กิจกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชน

ผู้วิจัยได้แบ่งกิจกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนในโรงเรียน ก. และโรงเรียน ข. ดังนี้

2.1 โรงเรียน ก.

เนื่องจากโรงเรียน ก. เป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในวัด ดังนั้นการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อโรงเรียนจึงทำผ่านวัด ไม่ได้ผ่านโรงเรียนโดยตรง ซึ่งกิจกรรมที่ทางวัดได้จัดให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม มีดังนี้

- การทอดกฐิน เป็นกิจกรรมที่ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมกับวัดมากที่สุด ทั้งนี้เพราะเจ้าอาวาสมีการกระจายข่าว ส่งหนังสือไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ทำให้มีผู้มาร่วมงานค่อนข้างมาก นอกจากนี้ประชาชนในชุมชน หรือที่เคยอยู่ในชุมชนแห่งนี้ก็จะกลับมาทอดกฐินที่วัดแห่งนี้ทุกปีทำให้แต่ละปีจะทอดกฐินได้ประมาณ 300,000 – 400,000 บาท

- โครงการบวชสามเณรภาคฤดูร้อน การบวชสามเณรภาคฤดูร้อนโรงเรียนได้จัดทำต่อเนื่องทุกปี ซึ่งการบวชสามเณรภาคฤดูร้อน มีวัตถุประสงค์ 2 ข้อ คือ

1. การบวชสามเณรฤดูร้อนเพื่อบุคคลทั่วไปที่ต้องการจะใช้เวลาว่างให้เป็น

ประโยชน์

2. การบวชสามเณรฤดูร้อนเพื่อบวชเรียนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ

ต่อไป

ซึ่งในแต่ละปี ทางโรงเรียนจะออกไปประชาสัมพันธ์ตามโรงเรียนต่าง ๆ ทั้งในเขตเมือง และในชนบท ซึ่งได้รับความสนใจจากนักเรียนและผู้ปกครองจำนวนมาก

- วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ทุก ๆ วันพระ และวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาจะมี ประชาชนมาวัดเพื่อถวายอาหารให้แก่พระภิกษุและสามเณร ถ้าเป็นวันสำคัญเช่นวันมาฆบูชา หลังจากที่ชาวบ้านได้นำอาหารมาถวายพระและสามเณรในตอนสายแล้ว ตอนประมาณเที่ยง ๆ จะเห็นคนกลุ่มหนึ่งซึ่งเป็นอาจารย์โรงเรียนที่อยู่ใกล้ ๆ วัดจะมาช่วยเตรียมดอกไม้ สิ่งของต่าง ๆ เพื่อที่จะรอเวียนเทียนในตอนเย็น

2.2 โรงเรียน ข.

การมีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียนที่นี้คล้ายกับโรงเรียน ข. คือชุมชนจะให้ความช่วยเหลือผ่านวัด โดยกิจกรรมที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม มีดังนี้

- โครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน ซึ่งมีประจำทุกปี โครงการนี้ถือเป็นการศึกษาศาสนธรรมระยะสั้น มุ่งให้เด็กและเยาวชนได้ใกล้ชิดพระพุทธศาสนา เรียนรู้ชีวิตของผู้บรรพชา รวมทั้งเป็นการอบรมปมนิสัยให้ผู้บรรพชา รู้จักผิดชอบชั่วดี และการควบคุมจิตใจให้มั่นคง ซึ่งในแต่ละปีมี ผู้ปกครองให้ความสนใจส่งบุตรหลานมาบวชเป็นจำนวนมาก เพราะถือว่าเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

- โครงการถวายภัตตาหารเพลแด่นักเรียน เพื่อแก้ปัญหาภัตตาหารไม่เพียงพอ ปัญหานี้ เป็น เรื่องที่หนักอึ้งยิ่งเพราะการเรียนของโรงเรียนนี้เปิดทั้งภาคเช้าและภาคบ่าย จำต้องจัดอาหาร สำหรับมือเพลไว้ งบประมาณด้านอาหารก็ไม่มี โรงเรียนจึงได้จัดตั้งกองทุนภัตตาหารแด่นักเรียน โดยขอรับบริจาคจากผู้มีจิตศรัทธาทั่วไป และไปหาพุทธศาสนิกชนผู้ทำบุญในแต่ละท้องที่ แจ่ง วัดอุประสงค์ให้ชุมชนทราบเพื่อขอรับปันโตบิณฑบาต ซึ่งก็มีผู้ใจบุญให้ความร่วมมือเป็นจำนวนมาก ปัจจุบันมีผู้มีจิตศรัทธาโครงการนี้เป็นจำนวนมาก ซึ่งประชาชนที่เข้าร่วมโครงการนี้มีทั้งผู้ที่ อาศัยอยู่ในเมือง และอาศัยตามอำเภอต่าง ๆ รอบๆ อำเภอเมือง

วิธีการขอรับปันโต ทางวัดจะจัดปันโตไปให้ญาติโยมชาวบ้านเพื่อใส่อาหารถวาย ๗ วัน ต่อครั้ง หรือต่อเถา โดยวัดจะไปเก็บปันโตจากบ้านญาติโยม บ้านไหน ถวายวันจันทร์ก็จะเก็บทุก วันจันทร์ บ้านไหนวันอังคารก็จะเก็บทุกวันอังคาร เป็นต้น ด้วยโครงการนี้ สามารถแก้ปัญหา อาหารเพลได้ในระดับหนึ่ง

- กิจกรรมวันประชุมผู้ปกครอง ซึ่งตามปกติโรงเรียนจะจัดประชุมประมาณเดือนมิถุนายน ซึ่งเป็นช่วงแรกของการเปิดเรียนปีการศึกษาใหม่ กิจกรรมวันนี้จะมีการออกร้าน จัดนิทรรศการ แสดงผลงานทางวิชาการของนักเรียน หรือกิจกรรมชุมชนที่ได้เรียนได้ฝึกในปีที่ผ่านมา ในวันที่

นอกจากประชุมผู้ปกครอง และพบอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อรับทราบผลการเรียนและหาแนวทางแก้ปัญหาร่วมกันแล้ว ยังมีการประกาศเกียรติคุณและมอบทุนแก่สามเณรที่มีความรู้ความสามารถดี โดยให้ผู้ปกครองได้ร่วมชื่นชมด้วย ซึ่งถือเป็นการให้กำลังใจแก่สามเณรผู้ได้รับรางวัลหรือทุน ให้มีกำลังใจทำความดีต่อไป และในโอกาสเดียวกันทางโรงเรียนและวัดจะจัดกิจกรรมทอดผ้าป่าเพื่อหารายได้ สมทบทุนในการจัดหาสื่อหรือวัสดุครุภัณฑ์ที่จำเป็นซึ่งทางโรงเรียนได้กำหนดไว้ เช่น บางปีกำหนดจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ โรงเรียนก็จะแจ้งผู้ปกครองและประชาชนทราบว่าปีนี้ต้องการเงินเพื่อจัดซื้อคอมพิวเตอร์ ผู้ปกครองและประชาชนก็จะช่วยกันบริจาคเงิน